



Jaarverslaggeving over 2015 SIDN

Statutaire vestigingsplaats: Arnhem

Feitelijk adres en vestigingsplaats: Meander 501, Arnhem

Inhoudsopgave

Directieverslag.....	3
Jaarrekening over 2015.....	18
Balans per 31 december 2015 (voor winstbestemming)	18
Winst-en-verliesrekening over 2015	20
Kasstroomoverzicht over 2015.....	21
Algemene toelichting.....	23
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	24
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	26
Toelichting op de balans	28
Toelichting op de winst- en verliesrekening	36
Overige gegevens.....	40
Statutaire regeling winstbestemming.....	41
Voorstel winstbestemming	41
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	42

Directieverslag

.NL

Zoals verwacht nam de groei van het .nl-domein nog verder af. Daarom ondernamen we actie om actief gebruik van .nl te stimuleren en opheffingen terug te dringen. We ontwikkelden onder meer de Registrar Scorecard waarmee we registrars belonen voor investeringen in de kwaliteit van het .nl-domein. Ook stimuleren we starters een .nl-domeinnaam te registreren.

Zeer kleine groei voor .nl

Sinds 2011 daalt de groei van het aantal geregistreerde .nl-domeinnamen. Ook in 2015 zette deze trend door. De .nl-zone groeide met 73.000 domeinnamen, ofwel 1,3%, tot 5.603.805 domeinnamen. In 2014 was dit nog 2,7%.

Deze afnemende groei zien we ook bij veel andere landendomeinen. Veel van onze peers, zoals .eu, krimpen zelfs en slechts een kleine groep laat hogere groeicijfers zien. Deze groei vindt vooral buiten Europa plaats.

Meer opheffingen, iets minder nieuwe registraties

De afnemende groei kwam vooral doordat het aantal opheffingen steeg. In 2015 werden ruim 800.000 .nl-domeinnamen opgeheven, en werden er ca. 875.000 nieuwe .nl-domeinnamen geregistreerd. De interesse in .nl-domeinnamen blijft dus groot en de positie van .nl sterk. Vooral starters en bedrijven die zich op e-commerce richten, hebben een sterke voorkeur voor .nl. De blijvend sterke groei van e-commerce in Nederland, in 2015 met ca. 18%, stemt dan ook hoopvol.

Bescheiden groei DNSSEC

Het aantal met DNSSEC beveiligde .nl-domeinnamen groeide in 2015 met 232.000. Aan het eind van het jaar waren 2.467.308 .nl-domeinnamen gesignd met DNSSEC, ruim 43% van alle .nl-domeinnamen. Hiermee is .nl wereldwijd koploper als het gaat om de ondertekening van domeinnamen. 70% van alle wereldwijde DNS-queries vraagt echter niet om DNSSEC-data. Wat betreft de validatie van DNSSEC is er dus nog veel te winnen. De keuze om hier werk van te maken ligt bij de ISP's, die in Nederland nog nauwelijks valideren.

Onze hardware-signing-modules voor het signeren van DNSSEC zijn in het najaar vervangen.

Marketingactiviteiten richting starters

Ter promotie van het .nl-domein begonnen we in 2015 met voorlichtingsactiviteiten richting startende online ondernemers. We waren voor het eerst aanwezig op een KvK Startersdag. Daarnaast startten we een samenwerking met MKB Servicedesk en de nieuwe e-commerce wiki van Thuiswinkel.org.

Verlenging convenant

Op 30 september vernieuwden we het convenant met het ministerie van Economische Zaken dat we in 2008 voor het eerst sloten. In het convenant hebben we nogmaals bevestigd dat het .nl-domein met Nederland verbonden blijft. In geval van calamiteiten of crises waardoor de beschikbaarheid van het .nl-domein in gevaar komt, ondersteunt het ministerie ons waar mogelijk. Het convenant geldt weer voor een periode van zeven jaar.

Toegang domeinnaamregistratiesysteem

In 2015 hebben we 2-factor authenticatie ingevoerd voor de toegang tot de webinterface van het domeinnaamregistratiesysteem. Dit maakt het voor onbevoegden veel moeilijker om toegang te krijgen tot het systeem. Omdat de invoering zeker voor kleinere registrars grote gevolgen heeft, stemden we het hele traject af met de Vereniging van Registrars.

Abuse204.nl

In 2015 hielden we een succesvolle pilot voor abuse204.nl (spreek uit als 'abuse to zero for .nl'). Met dit programma gaan we, samen met registrars en hostingproviders, de strijd aan met phishing en malware in

de .nl-zone. Abuse204.nl brengt registrars en hostingproviders automatisch op de hoogte van *abuse* in hun netwerk, zodat zij daar snel iets tegen kunnen ondernemen. Zo wisten we, samen met onze registrars, het aantal openstaande meldingen te verlagen en de levensduur van abusewebsites drastisch te verkorten.

Verdubbeling updatefrequentie zonefile

En hogere updatefrequentie van de zonefile was een lang gekoesterde wens van registrars. In 2015 is deze frequentie verdubbeld, van eens per twee uur naar eens per uur.

Goede beschikbaarheid en service

In tegenstelling tot voorgaande jaren werd een groot aantal software releases voor de kernsystemen zonder downtime in productie genomen. De onderhoudsvensters met downtime werden allemaal binnen de vooraf afgegeven tijd afgerond. De beschikbaarheid van de domeinnaamresolving (DNS) was zoals in alle voorgaande jaren 100%.

Ontwikkeling registrarveld

SIDN heeft al jaren een zeer grote en diverse groep registrars. Het totaal aantal .nl-registrars kwam eind 2015 uit op 1.428, een kleine daling ten opzichte van 2014.

Registrartevredenheid blijft hoog

Jaarlijks doen we onderzoek naar de tevredenheid van onze registrars. In de Registrar Tevredenheidsmonitor scoorden we dit jaar een 7,7; iets lager dan de 7,9 uit 2014. De zonefilefrequentie en de introductie van 2-factor authenticatie waren punten van aandacht. Daar staat tegenover dat ons imago op alle punten verbeterd is. Veel meer dan voorgaande jaren werden we gezien als 'transparant', 'flexibel', 'innovatief' en 'klantgericht'. Registrars waren zeer te spreken over onze supportafdeling. Ze staan open voor samenwerking met SIDN en hebben waardering voor onze rol als expertpartner.

Goede relatie met registrars

Op donderdag 2 juli organiseerden we voor de vijfde keer onze SIDN BBQ. En op donderdag 26 november 2015 hielden we een Relatiedag voor registrars in Stadion Galgenwaard te Utrecht. Beide evenementen trokken veel bezoekers. Hieruit blijkt dat registrars sterk bij ons bedrijf betrokken zijn.

Registrar Scorecard: incentiveprogramma voor registrars

Waar .nl-registrars zich in het verleden concentreerden op groei van het aantal geregistreerde .nl-domeinnamen, ligt nu steeds meer nadruk op het bieden van meerwaarde voor domeinnaamhouders. De Registrar Scorecard ondersteunt dit met een financiële incentive voor investeringen in het .nl-domein. In samenspraak met de Vereniging van Registrars kwamen de volgende doelstellingen tot stand:

1. *Actief gebruik*
Gebruik maakt domeinnamen waardevol. Houders heffen een domeinnaam die ze gebruiken minder snel op. Daarom belonen we registrars die een goed gebruikt portfolio hebben. Ook bieden we hen een rapportage aan die voor iedere .nl-domeinnaam in hun portefeuille aangeeft hoe deze gebruikt wordt.
2. *Lage churn*
Hoe minder er wordt opgeheven, hoe stabiel en sterker het .nl-domein. Daarom belonen we registrars met een lage opheffingsgraad.
3. *Datakwaliteit*
Goede registratiegegevens maken contact met de domeinnaamhouder mogelijk, voorkomen problemen en versterken het algemene vertrouwen in .nl. Daarom belonen we registrars die investeren in goede contactgegevens. We ondersteunen hen hierbij ook met gerichte rapportages.
4. *Veiligheid*
De bestaande DNSSEC-kortingsregeling wordt, in aangepaste vorm, een criterium; registrars die foutloos signen, ontvangen vanaf 2016 een hogere incentive dan degenen die fouten maken.

Samenwerking met de Vereniging van Registrars (VvR)

De registrars zijn onze schakel met de markt en ze behoren tot onze voornaamste stakeholders. Een goede samenwerking is daarom erg belangrijk. Sinds 2011 behartigt de VvR de belangen van .nl-registrars richting SIDN.

In 2015 overlegden we regelmatig met het bestuur van de VvR en werkten constructief met de vereniging samen. De input van de VvR was met name van belang bij de totstandkoming van de Registrar Scorecard en de discussie over de beveiliging van de toegang tot de systemen van SIDN. We vergoedden alle kosten van de VvR in 2015.

Gezamenlijk onderzoek

Om registrars te helpen om hun dienstverlening te verbeteren, voerden we, samen met de registrars, voor de tweede keer een tevredenheidsonderzoek uit onder domeinnaamhouders. Vijftien registrars participeerden in het onderzoek, zes meer dan het jaar daarvoor. Het onderzoek bevatte ook vragen over SIDN. Uit het onderzoek blijkt dat domeinnaamhouders erg te spreken zijn over de dienstverlening van registrars.

Notice-and-Take-Down-regeling

We kregen 17 verzoeken onder de Notice-and-Take-Down-procedure. Slechts in één geval gingen we over tot buitengebruikstelling van een domeinnaam. In alle andere gevallen ondernam een andere partij in de keten actie of was er geen sprake van onmiskenbaar onrechtmatige of strafbare inhoud.

College voor Klachten en Beroep

Het College voor Klachten en Beroep voor .nl-domeinnamen (CvKB) is een onafhankelijk college waar registrars en houders van een .nl-domeinnaam in beroep kunnen gaan tegen bepaalde beslissingen van SIDN. Onder voorzitterschap van Ary-Jan van der Meer behandelt het CvKB daarnaast ook klachten over domeinnaamregistraties die in strijd zijn met de openbare orde of de goede zeden. In 2015 ontving het college geen klachten.

Wel ontving het twee beroepen. De ene zaak leidde niet tot een inhoudelijke beoordeling, omdat de indiener deze voor die tijd introk. In de andere zaak verklaarde het college het beroep ongegrond.

Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen

Onder de Geschillenregeling voor .nl-domeinnamen startten in 2015 75 zaken bij het WIPO Arbitration and Mediation Center. In 32 zaken kwam het tot een uitspraak en 5 zaken lopen nog. De overige zaken zijn voor de uitspraak beëindigd, bijvoorbeeld omdat de eisende partij de zaak introk of omdat de partijen onderling schikten. In 10 gevallen was succesvolle mediation door SIDN de reden voor een vroege regeling van het geschil. In totaal behandelden onze mediators in 2015 20 zaken.

VOORUITBLIK

Communicatie richting registrars

Een kritiekpunt van onze registrars op onze dienstverlening betrof onze communicatie. Die zal in 2016 gericht worden en beter worden toegespitst op de verschillende informatiebehoeftes van de registrars.

Registrar Scorecard

We breiden de Registrar Scorecard in 2016 verder uit. We geven registrars een eenmalige incentive als zij zogenaamde 'dummyhandles' (registraties waarvan de Whois-gegevens niet bekend zijn) uit hun systeem halen. Ook gaan we hen belonen voor goede contactgegevens. We integreren de bestaande DNSSEC-incentive in de Registrar Scorecard.

Onderzoek

In 2016 doen we, in samenwerking met de registrars, opnieuw onderzoek naar de kwaliteit van de dienstverlening van .nl-registrars. Hierbij krijgen registrars de mogelijkheid om hun klanten op meerdere wijzen te benaderen.

DIENTEN

Na enkele jaren van voorbereiding werd de verbreding van onze diensten concreet. Zo namen we het gehele beheer van Simplerinvoicing over. En met het live gaan van .amsterdam werd het leveren van registrydiensten een substantieel onderdeel van ons werk. Daarnaast bouwden we verschillende bestaande diensten uit. Met € 225.000 was de omzet uit nieuwe activiteiten nog bescheiden.

Registrydiensten

In 2015 ging het Amsterdamse topleveldomein .amsterdam live. Met een uitgebreide reclamecampagne werd de nieuwe gTLD bekendgemaakt. Het domein eindigde het jaar met bijna 24.000 geregistreerde domeinnamen. Hiermee deed .amsterdam het beter dan vergelijkbare gTLD's zoals .madrid en .paris. SIDN is de registryserviceprovider voor .amsterdam. Wij waren vanaf het eerste begin in 2012 betrokken bij de aanvraag voor dit nieuwe topleveldomein. We zijn verantwoordelijk voor het beheer van de registratiesystemen en het DNS van .amsterdam. Daarnaast gaan we ook extra diensten leveren, zoals een geschillenregeling. In 2015 hebben we ons voorbereid op deze uitbreiding van de dienstverlening. Ook bereidden we ons in 2015 voor op de livegang van het nieuwe domein van de nationale politie: .politie. We hebben alle benodigde systemen ingericht en getest om ook voor dit domein registrydiensten te leveren.

De rol als registryserviceprovider past goed bij ons gezien onze jarenlange ervaring met het .nl-domein en ons uitstekende trackrecord op het gebied van veiligheid en uptime. Sinds 2014 zijn we ook de registryserviceprovider van .aw, het Arubaanse topleveldomein. Zowel voor het .amsterdam- als het .aw-domein was de beschikbaarheid van de domeinnaamresolving (DNS) 100%.

.bv

.bv is het eigen topleveldomein van Bouvet-eiland, een van de overzeese gebieden van Noorwegen. We zijn al geruime tijd in gesprek met Norid, de Noorse registry, en de Noorse overheid voor het exploiteren van het .bv-topleveldomein in Nederland. Met .bv willen we een omgeving creëren waarop gevalideerde bedrijfsgegevens staan en waarbinnen geselecteerde partners additionele diensten kunnen aanbieden. Zakenpartners die op zoek zijn naar dit soort gegevens kunnen dan terecht op de .bv-website van een bedrijf.

Simplerinvoicing

Simplerinvoicing is een afsprakenstelsel dat e-facturatie tussen verschillende ERP- en boekhoudpakketten en factureringsdiensten mogelijk maakt. Sinds 2014 beheren we dit stelsel voor de Stichting Simplerinvoicing. We zijn gestart met een aantal operationele taken en hebben in 2015 het beheer gefaseerd volledig overgenomen.

Eind 2015 zijn er ongeveer 1.200 bedrijven die actief Simplerinvoicing gebruiken, en is Simplerinvoicing beschikbaar voor ruim 250.000 bedrijven. Elke maand realiseert Simplerinvoicing een groei van ruim 10%. Op termijn zouden 1,2 miljoen bedrijven Simplerinvoicing moeten gebruiken.

Domeinnaambewakingsservice

Begin 2014 introduceerden we de Domeinnaambewakingsservice, kortweg DBS. Deze monitoringdienst waarschuwt bedrijven voor domeinnaamregistraties die sterk lijken op bijvoorbeeld hun eigen domeinnaam of merknaam. De service helpt bedrijven om sneller actie te ondernemen tegen typosquatting, phishing en inbreuk op merkrechten.

We bieden de dienst aan als webapplicatie, onder de naam DBS Web. Deze dienst wordt vooral gebruikt door grote merken, zoals banken en grote webwinkels. In 2015 zijn meer organisaties DBS Web gaan gebruiken, waaronder het ministerie van Algemene Zaken.

Voor wat kleinere bedrijven ontwikkelden we DBS Feed. Deze dienst wordt aangeboden via onze .nl-registrars. Zij kunnen informatie geautomatiseerd ophalen uit DBS, eventueel verrijken met eigen data en diensten, en deze aan hun klanten leveren.

SIDN Labs ontwikkelde een aantal nieuwe features voor DBS, waarmee misbruik van een merknaam beter gedetecteerd kan worden. Voorbeelden zijn de automatische detectie van logogebruik op een website, de aanwezigheid van inlogvensters en een check of er e-mail wordt gebruikt onder de domeinnaam.

VOORUITBLIK

In 2015 verdubbelde de omzet uit new business-activiteiten. In 2016 verwachten we opnieuw een verdubbeling van die omzet. Vooruitlopend op een verdere uitbreiding van onze new business-activiteiten hebben we het team hiervoor uitgebreid van 2,3 naar 7,5 fte.

Registry-servicediensten

In 2016 breiden we onze dienstverlening rondom .amsterdam uit. We gaan aanvullende diensten leveren zoals een Notice-and-Takedown-regeling, een geschillenregeling en mediation bij geschillen. Het .politie-domein van de Nederlandse politie wordt in gebruik genomen.

Simplerinvoicing

Simplerinvoicing maakt in 2016 naar verwachting een sterke groei door. De overheid gaat dan enkel nog met elektronische facturen werken, waarbij Simplerinvoicing de standaard wordt. Dat geeft een enorme boost aan het aantal gebruikers en het aantal verstuurd facturen. We werken nauw samen met de overheid om de overgang naar e-facturatie zo succesvol mogelijk te laten verlopen.

Trustframeworkbeheer

De kennis over trustframeworks die we met Simplerinvoicing opdoen, bouwen we in 2016 verder uit en zetten we om in een dienst. We zetten ons nadrukkelijk in de markt als betrouwbare policy enforcer voor andere trustframeworks. Onder de noemer *authority-as-a-service* bieden we een complete set van diensten aan om een trustframework op te zetten en te beheren. Het meest concrete voorbeeld hiervan is TrustTester van TNO. We zijn als partner betrokken bij de ontwikkeling van deze techniek. Met TrustTester kan online informatie gevalideerd worden zonder dat er daadwerkelijk gegevens verstrekt worden. Dit is bijvoorbeeld handig als een bank wil weten of iemand wel genoeg verdient om in aanmerking te komen voor een hypotheek; zij hoeven dan niet over alle salarisinformatie te beschikken. In 2016 zijn we intensief betrokken bij een grote pilot. Als deze testfase succesvol is, komt de techniek in 2017 beschikbaar als operationele dienst.

Domeinnaambewakingsservice

Naar verwachting stijgt het aantal gebruikers van DBS in 2016, onder meer omdat een toonaangevend octrooi- en merkenbureau als Novagraaf het actief in de markt gaat zetten. Daarnaast zijn we in gesprek met verschillende buitenlandse partijen om de dienst ook voor andere topleveldomeinen aan te bieden.

VEILIG INTERNET

De zorg voor een veilig .nl-domein staat voor ons voorop. Maar we droegen ook bij aan een veilig en betrouwbaar internet. Onder meer met de ondersteuning van verschillende maatschappelijke organisaties.

Beveiliging toegang domeinnaamregistratiesysteem

In 2015 hebben we IP-whitelisting en 2-factor authenticatie ingevoerd voor de toegang tot de webinterface van het domeinnaamregistratiesysteem. Dit maakt het voor onbevoegden nog moeilijker om toegang te krijgen. Ook enkele andere veranderingen, zoals een aangescherpt wachtwoordbeleid, verbeteren de beveiliging van het domeinnaamregistratiesysteem.

Anti-DDoS-maatregelen

We namen aanvullende maatregelen om het domeinnaamregistratiesysteem minder kwetsbaar te maken voor DDoS-aanvallen.

Abuse204.nl

Met abuse204.nl (spreek uit als 'abuse to zero for .nl') gaan we, samen met registrars en hostingproviders, de strijd aan met phishing en malware op de .nl-zone. Abuse204.nl zorgt ervoor dat abuse-informatie uit verschillende bronnen, zoals bijvoorbeeld de Anti Phishing Working Group, automatisch gemeld wordt via een speciaal e-mailadres aan de registrar en/of hostingprovider bij wie een site gehost wordt. In 2014 hielden we een succesvolle pilot met dit programma, en in 2015 werd abuse204.nl onderdeel van onze dienstverlening. Abuse204.nl zorgde in betrekkelijk korte tijd voor een halvering van het aantal openstaande meldingen van abuse en een drastische verkorting van de levensduur van abuse-sites. Eind 2015 werd 72% van alle abuse binnen 24 uur verwijderd. Phishing-sites richten de meeste schade aan in de eerste 24 uur. We streven er daarom naar alle abuse binnen 24 uur te verwijderen. We onderzoeken of het programma in de toekomst, naast phishing en malware, ook andere vormen van abuse kan meenemen.

Alert Online en Holland Strikes Back

Van 26 oktober tot en met 6 november liep Alert Online, een campagne van overheid, bedrijfsleven en wetenschap. Het doel van de campagne was het cybersecurity-bewustzijn in Nederland te vergroten. Wij waren hoofdsponsor en organiseerden een eigen evenement voor mkb'ers.

Ook waren we nauw betrokken bij Holland Strikes Back, een event dat Digitale Infrastructuur Nederland in het kader van Alert Online organiseerde op 27 oktober. Hier debatteerden toonaangevende sprekers over de belangrijkste cybersecurity incidenten van de afgelopen jaren.

Veiliginternetten.nl

We zijn een van de sponsors van veiliginternetten.nl, een website waar burgers en bedrijven handige tips en praktische uitleg vinden over hoe zij veilig kunnen internetten. Denk aan tips over online privacy, veilig gebruik van wifi, of uitleg over hoe je kinderen helpt veilig online te zijn. Veiliginternetten.nl is de opvolger van digibewust.nl.

Platform Internetveiligheid

We participeren actief in het Platform Internetveiligheid. Het doel van dit overlegorgaan is om tot concrete afspraken en initiatieven te komen die de internetveiligheid voor consumenten verbeteren. Het Platform Internetveiligheid werkt nauw samen met Digivaardig en Digiveilig en met het Nationaal Cyber Security Centrum.

Safer Internet Day

Op 10 februari vond in meer dan 100 landen de Safer Internet Day plaats, de jaarlijkse dag waarop aandacht wordt gevraagd voor veilig internetgebruik door jongeren. In het kader van deze dag verscheen onder meer een speciale uitgave van Donald Duck over veilig internetten.

Meldpunt Kinderporno op het internet

Iedereen die op internet pornografisch materiaal tegenkomt waar minderjarigen op te zien zijn, kan dat melden bij het Meldpunt Kinderporno op internet. Zij beoordelen meldingen en zorgen ervoor dat die bij de juiste instanties terechtkomen. Wij zijn een van de sponsors van deze organisatie. In 2015 verwerkte het Meldpunt circa 40.000 meldingen, een flinke stijging ten opzichte van vorige jaren.

Fraudehelpdesk.nl

Er zijn verschillende vormen van online fraude, zoals spooknota's, en advertentie- en acquisitiefraude. Fraudehelpdesk.nl is het landelijk meldpunt voor deze en andere vormen van fraude. Ze zorgen dat meldingen bij de juiste instanties terechtkomen en ondersteunen slachtoffers. Wij zijn een van de sponsors van dit meldpunt.

Hercertificering ISO27001

Het ISO27001-certificaat is een kwaliteitsstandaard voor informatiebeveiliging die bewijst dat de beschikbaarheid, continuïteit, vertrouwelijkheid en integriteit van informatie op hoog niveau worden gehouden. In 2011 waren wij de eerste registry ter wereld die haar bedrijfsvoering conform deze standaard inrichtte en werd gecertificeerd. De certificering is in 2015 voor de vijfde keer verstrekt. De jaarlijkse audit leverde geen bevindingen op.

KENNIS EN ONTWIKKELING

Ons R&D-team leverde een belangrijke bijdrage aan onze operationele dienstverlening, de ontwikkeling van nieuwe diensten en de verdere verhoging van de veiligheid en stabiliteit van de internetinfrastructuur. Het team breidde zijn expertise op het gebied van 'big data' verder uit en werkte samen met veel andere R&D-organisaties.

SIDN Labs

SIDN Labs is het Research & Development-team van SIDN. Het team ontwikkelt nieuwe technieken en systemen die de stabiliteit en veiligheid van .nl, het DNS en de internetinfrastructuur in de breedte verder verhogen. SIDN Labs werkt veel samen met R&D-partners, zoals de Universiteit Twente, Universiteit Delft, TNO en NLnet Labs. Speciale aandacht hebben DNS-schaalbaarheid en -veiligheid, 'DNS-big data' en privacy- en identiteitsbeheer.

In 2015 is het SIDN Labs-team versterkt met twee nieuwe collega's. Het belangrijkste doel voor 2015 was het vergroten van de impact van de R&D-resultaten op de operationele dienstverlening van SIDN. Dit doel werd behaald. Resultaten van meerdere Labs-projecten werden in productie genomen of waren klaar voor de transitie daarnaartoe. Het Labs-team werkte hierbij nauw samen met collega's van de afdelingen ICT en MCN.

DNSSEC

Het .nl-domein loopt wereldwijd voorop als het gaat om het aantal gesignde domeinnamen. De validatie door ISP's laat echter te wensen over. Daarom ontwikkelde SIDN Labs verschillende tools die bijdragen aan de validatie van DNSSEC-domeinnamen. De DNSSEC Validatie Monitor XXL checkt elke 24 uur of alle domeinnamen onder .nl die beveiligd zijn met DNSSEC goed valideren en informeert registrars over validatiefouten. Een deel van de validatiemonitor wordt in 2016 onderdeel van de Registrar Scorecard.

We ontwikkelden de ValiBox, een klein wifi-apparaatje ter grootte van een luciferdoosje dat DNSSEC-handtekeningen valideert. Op basis van een pilot met 20 collega's die de Valibox aan hun thuisnetwerk hebben gekoppeld, besluiten we of de ValiBox in 2016 doorontwikkeld wordt.

DNSSEC Resolver Service

In 2015 testten we de DNSSEC Resolver Service, een mogelijke manier om validatie te stimuleren. Hierbij vindt validatie niet plaats bij de ISP maar bij de *client*. De pilot liep bij een grote onderwijsinstelling. De resultaten waren heel positief: het aantal DNSSEC-fouten daalde en het aantal vragen en klachten van gebruikers was verwaarloosbaar. In 2016 breiden we de pilot waarschijnlijk uit.

Domeinnaambewakingsservice

SIDN Labs ontwikkelde een nieuwe versie van de DBS Profiler, een kerncomponent van de Domeinnaambewakingsservice. De DBS Profiler kijkt niet alleen naar de domeinnaam, maar beoordeelt ook onder meer de DNS-gegevens en de inhoud van de site. Zo worden domeinnamen nauwkeuriger als potentieel verdacht aangemerkt. De productiesoftware van DBS Profiler nemen we begin 2016 in beheer. Daarnaast ontwikkelde SIDN Labs een betaversie van DBS waarmee onze klanten nieuwe features kunnen uitproberen.

ENTRADA

ENTRADA (ENhanced Top-level domain Resilience through Advanced Data Analysis) is het 'big data' platform dat SIDN Labs in 2014 ontwikkelde en in 2015 verder uitbouwde. ENTRADA maakt nieuwe toepassingen mogelijk waarmee we snel grote hoeveelheden DNS-data kunnen analyseren, bijvoorbeeld om automatisch afwijkingen en bedreigingen in DNS-verkeer te ontdekken. Er was internationaal veel interesse in ENTRADA, onder meer van andere ccTLD's. In 2015 deelden we onze kennis op dit gebied via een hele serie externe presentaties, onder meer op het NCSC Congres.

New Domains Early Warning System (NDEWS)

SIDN Labs startte, samen met twee grote .nl-registrars, een pilot voor NDEWS om de toegevoegde waarde van NDEWS voor registrars te toetsen. NDEWS analyseert het DNS-verkeer van nieuwe domeinnamen en kan op basis daarvan een domeinnaam als potentieel frauduleus aanmerken. NDEWS is een softwaresysteem dat gebruik maakt van ENTRADA.

Resolver Reputation

Resolver Reputation is een ENTRADA-toepassing die automatisch botnet-activiteit herkent in het DNS-verkeer dat SIDN verwerkt. SIDN Labs koppelde haar Resolver Reputation- prototype aan AbuseHUB. Dit is het systeem waarmee de Vereniging Abuse Information Exchange, bestaande uit 7 grote Nederlandse ISP's, SURFnet en SIDN, informatie over botnetbesmettingen centraal verzamelt en deelt met alle aangesloten partijen. Zo kunnen die sneller en beter in actie komen tegen botnetbesmettingen. De koppeling met Resolver Reputation versterkt de informatiepositie van AbuseHUB.

Open data

SIDN Labs ontwikkelde een statistieksite (stats.sidnlabs.nl) met near-real-time informatie over het gebruik van DNS en DNSSEC. De site maakt gebruik van ENTRADA en was onze eerste aanzet voor open data.

Privacyraamwerk

SIDN Labs was mede-ontwikkelaar van de documenten en processen voor onze interne privacyboard, en het bijbehorende privacybeleid voor het ENTRADA-platform. De kennis over het privacyraamwerk voor ENTRADA deelden we onder meer op het congres Identity Next en de DHPA Netwerkbijeenkomst.

OpenINTEL

SIDN Labs startte met het project Open INTeRnet Evolution Library (OpenINTEL). Het doel hiervan is een platform op te zetten voor grootschalige metingen aan het DNS om zo de evolutie van het internet in kaart te brengen. Het OpenINTEL platform maakt gebruik van software die de Universiteit Twente en SURFnet eerder ontwikkelden. SURFnet en SIDN investeren in de verdere groei van het platform, zodat het meer data op kan slaan. Het OpenINTEL platform bevraagt actief het DNS en is daarmee aanvullend aan ons eigen ENTRADA-platform, dat van passieve metingen gebruik maakt.

Simpler invoicing

SIDN Labs droeg bij aan de verdere ontwikkeling van Simpler invoicing, onder meer door de ontwikkeling van een uitbreiding en verbetering van de testtooling.

Beëindiging ondersteuning PI.lab

Privacy & Identity Lab (PI.lab) is gestart als een samenwerking tussen SIDN, TNO, de Radboud Universiteit Nijmegen en Tilburg University. Het initiatief startte in 2012 om oplossingen te ontwikkelen voor het versterken van de online privacy en het beheren van elektronische identiteiten op basis van multidisciplinair onderzoek. SIDN financierde de directie van PI.lab en drie promovendi (totaal € 948.000 over 4 jaar). Omdat de toegevoegde waarde voor SIDN beperkt zou zijn, besloten we eind 2015 niet te investeren in het vervolg van het PI.lab.

IDnext Platform

We gingen een partnerschap aan met IDnext, een kennisplatform voor digital identity. Samen willen we onder meer werken aan een standaard die het predicaat 'veilige identiteit' met zich mee krijgt.

VOORUITBLIK

Doelstellingen SIDN Labs

Het belangrijkste doel voor SIDN Labs is het laten zien van de toegevoegde waarde van nieuwe diensten die gebruikmaken van het ENTRADA-platform. Hiervoor zullen een of meer pilots gefaseerd in productie worden genomen en worden open data-faciliteiten uitgebouwd. Daarnaast blijft SIDN Labs het new business-team ondersteunen om de ontwikkeling van nieuwe services mogelijk te maken, zoals voor Simplerinvoicing. Verder zet SIDN Labs zwaarder in op het ‘internet of things’ en de mogelijke impact daarvan op het .nl-domein en het DNS.

We willen de positie van SIDN als *technology leader* versterken door bij te dragen aan de doorontwikkeling van het internet en door onze onderzoeksresultaten actief te delen. De software die is ontwikkeld voor het ENTRADA-platform en de ValiBox wordt open source gemaakt.

Root Stability Study

In 2016 gaat SIDN Labs, in een consortium met TNO en NLnet Labs, onderzoek doen naar de effecten van een eventuele tweede aanvraagronde voor nieuwe gTLD's op de stabiliteit van de root van het DNS. De Root Zone Stability Study vindt plaats in opdracht van ICANN. De totale looptijd van het project is 18 maanden.

SIDN

Ook in 2015 lieten we van ons horen op internationale fora en bijeenkomsten. Het SIDN fonds hield twee aanvraagrondes. Vanwege onze bredere dienstverlening groeide onze organisatie.

SIDN fonds

In 2014 richtten we het SIDN fonds op. Met een startvermogen en structurele ondersteuning van SIDN, geeft dit fonds financiële ondersteuning aan projecten die bijdragen aan het versterken van de economische en maatschappelijke waarde van het internet.

In 2015 vond de eerste aanvraagronde voor projecten plaats. Dat was een groot succes; in totaal kreeg de raad van advies maar liefst 125 aanvragen te verwerken. In augustus honoreerde het fonds de eerste 21 innovatieve projecten. In dit jaarverslag worden verschillende van deze projecten uitgelicht.

Aanwezigheid op congressen en bijeenkomsten

We spelen een actieve rol in verschillende belangrijke internationale fora. In 2015 namen we deel aan tal van nationale en internationale bijeenkomsten en waren we betrokken bij de organisatie van enkele daarvan.

Bijeenkomsten, conferenties en congressen

ICANN

In 2015 waren er ICANN-meetings in Singapore (8-12 februari), Buenos Aires (21-25 juni) en Dublin (18-22 oktober). Stakeholders bij het internet uit de hele wereld kwamen hier bijeen om te werken ze aan de technische, beleidsmatige en administratieve aspecten van het internet. Belangrijke onderwerpen op deze meetings waren de veiligheid en stabiliteit van het internet, het ontwikkelen en stimuleren van internetstandaarden, de nieuwe gTLD's, de overdracht van het toezicht op de IANA-functies, en de verbetering van de accountability van ICANN. Vooral bij deze laatste twee onderwerpen waren we intensief betrokken.

IETF

Op de IETF meetings leveren SIDN-collega's actieve bijdragen aan verschillende werkgroepen. In 2015 bezochten we de bijeenkomsten in Dallas (22-27 maart), Praag (19-24 juli) en Yokohama (1-6 november).

RIPE

SIDN en RIPE werken al vele jaren samen. In 2015 namen we deel aan beide RIPE meetings, in Amsterdam (11-15 mei) en Boekarest (16-20 november).

CENTR

CENTR, de organisatie voor Europese ccTLD's, organiseert gedurende het jaar diverse meetings op het gebied van Legal & Regulatory, Tech, Marketing, Security en Administration. Op deze bijeenkomsten zijn wij altijd vertegenwoordigd. Op de jaarlijkse Jamboree van CENTR, deze keer van 1 tot 3 juni in Stockholm, hostten wij een van de discussies.

NCSC Conferentie 2015 - 13-15 april

Op deze internationale bijeenkomst wisselden bedrijven, overheden en wetenschappers uit de hele wereld kennis en ervaring uit over cybersecurity. Wij deelden er onze kennis over DNS Big Data analyses.

Global Conference on Cyberspace - 16, 17 april

Aansluitend op de NCSC Conferentie vond in Den Haag de vierde Global Conference on Cyberspace plaats. Hier spraken stakeholders bij het internet van verschillende achtergronden over de toekomst van het internet. Kerntema's waren vrijheid, veiligheid en groei.

DHPA Techday - 21 mei

De DHPA Techday is een bijeenkomst voor de Nederlandse online sector vanuit de DHPA, de belangenorganisatie voor de Nederlandse hostingproviders. Wij waren hoofdpartner van de dag.

ECP Jaarcongres - 19 november

Wij waren een van de partners van deze bijeenkomst over de digitaliserende samenleving. Samenwerking was een kernwoord en vele partijen uit het bedrijfsleven, overheid, en kennisinstellingen maakten hier voor het eerst kennis met elkaar.

Jeugd enthousiasmeren voor ICT

Voor de toekomst van ons land en van het Nederlandse bedrijfsleven is het belangrijk dat meer mensen kiezen voor een carrière in ICT. Daarom sponsorden we de Codeweek, die liep van 10 tot 17 oktober. Tijdens deze week werden er door het hele land activiteiten georganiseerd om kinderen kennis te laten maken met programmeren.

Op de eerste dag van de Codeweek vond de Bendoo Box Cup plaats, een technologiewedstrijd voor kinderen. Als partner van de Bendoo Box maakten we deze dag mogelijk. De Bendoo Box is een lespakket waarmee kinderen leren omgaan met hardware, software, programmeren en websites bouwen. We geven deelnemende kinderen twee jaar lang gratis hun eigen .nl-domein.

Daarnaast maakten we voor de tweede keer de ontwikkeling van een Digiduck mogelijk, een speciaal themanummer van de Donald Duck over internet. De uitgave van 2015 was gewijd aan internetpesten en social media.

Overige ontwikkelingen

Privacyboard

Het ENTRADA-platform, een belangrijke informatiebron voor AbuseHUB, analyseert grote hoeveelheden DNS-data. Om goed om te gaan met deze privacygevoelige data ontwikkelden we een privacyraamwerk voor big data-toepassingen. Essentieel hierin was de oprichting van een privacyboard.

Dit orgaan, bestaande uit een juridische en een technische expert en een voorzitter, beoordeelt of het doel van een toepassing de middelen rechtvaardigt. Goedgekeurde privacypolicy's en de onderbouwing daarvan worden gepubliceerd.

Nieuwe huisstijl

In 2015 lieten we een nieuwe huisstijl ontwikkelen. Deze huisstijl weerspiegelt niet alleen SIDN's centrale rol in het Nederlandse internet maar ook de brede activiteiten van onze organisatie. De huisstijl is begin 2016 geïmplementeerd.

Intern

Personeelsbeleid

We willen de beste professionals aantrekken en hen op topniveau laten presteren. Daarom bieden we medewerkers een inspirerende werkomgeving en mogelijkheden om zich te ontwikkelen.

Het aantal medewerkers groeide in 2015 naar 93. Vanwege het toegenomen belang van nieuwe diensten voor de organisatie groeiden het new businesssteam van 2,3 naar 7,5 fte, en SIDN Labs van 3,5 naar 5,5 fte.

Ondernemingsraad

In 2015 ontving de OR één instemmingsaanvraag. De OR was onder meer betrokken bij de vernieuwde bonusregeling, het jaarplan en de begroting van SIDN voor 2016. In juni vergaderde de OR met de raad van toezicht van SIDN.

Vier OR-leden traden af omdat hun termijn afliep. In september werden daarom OR-verkiezingen georganiseerd. Het animo was groot. Eén lid werd herkozen en er traden drie nieuwe leden toe.

FINANCIEEL

In 2015 hebben wij onze financiële positie verder versterkt. Het netto resultaat over 2015 kwam uit op € 2.417.000. Dit resultaat voegen we toe aan onze algemene reserves, waardoor het eigen vermogen ultimo 2015 € 30.233.000 bedraagt. Het eigen vermogen dient als buffer om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. De ondergrens van deze buffer is gerelateerd aan het structureel kostenniveau. De structurele kosten nemen in de loop der jaren toe door de toegenomen bedrijfsomvang en de hogere kwaliteits-, stabiliteits- en veiligheidseisen. De financiële buffer neemt daarom ook toe. De omvang van de financiële buffer is op dit moment ruim voldoende om de geïnventariseerde risico's en onzekerheden zo nodig en in redelijkheid op te kunnen vangen. Het netto resultaat verbeterde met € 2.029.000 ten opzichte van 2014.

In 2015 kwam het bedrijfsresultaat uit op € 3.338.000. Dit is een toename van € 2.892.000 ten opzichte van 2014 (€ 446.000). Dit verschil wordt met name verklaard door eenmalige kosten in de vorm van een geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds in 2014. Het bedrijfsresultaat als % van de omzet is uitgekomen op 17,3% (2014: 2,3%).

De netto omzet kwam uit op € 19.275.000. Dit is een afname van € 320.000 ten opzichte van € 19.595.000 over 2014, een daling van 1,6% (2014: + 4,4%). We telden zo'n 5,6 miljoen .nl-domeinnamen aan het eind van 2015. De trend van een afvallende groei in domeinnamen (netto groei 2015 is 72.619 ten opzichte van netto groei in 2014 van 142.822) hield aan in 2015. We verwachten dat deze tendens zich de komende jaren voortzet.

De tariefsverlaging voor het uit quarantaine halen van een domeinnaam door de eigen registrar heeft een negatieve invloed op de netto omzet van € 62.000. Om het beveiligen van domeinnamen met DNSSEC te stimuleren, geven wij sinds juli 2012 een korting van € 0,07 per beveiligde domeinnaam. Eind 2015 zijn circa 2,5 miljoen domeinnamen beveiligd met DNSSEC (44,3% van het totaal aantal domeinnamen). Het bedrag aan verstrekte DNSSEC korting steeg met € 153.000 in 2015 tot € 728.000 (2014: € 575.000). In 2015 zijn we gestart met een incentive programma om de kwaliteit van de .nl-zone te verhogen; de Registrar Scorecard. Aan deelnemende registrars is in 2015 een bedrag van € 115.000 uitgekeerd. Het totale bedrag van verstrekte kortingen (DNSSEC korting, Registrar Scorecard, staffelkorting en betalingskorting) in de netto omzet komt uit op € 2.560.000 (2014: € 2.247.000). Dit is een stijging van 14% ten opzichte van 2014.

Het aantal registrars daalde verder naar 1.428 registrars ultimo 2015 (2014: 1.508). Dit had een negatieve impact op de netto omzet van € 52.000. De omzet uit nieuwe activiteiten bedraagt € 225.000 in 2015. Dit is een toename van 205% ten opzichte van 2014 (€ 110.000).

Onze kosten daalden in 2015 met € 3.212.000, ofwel een daling van 16,8%. De totale kosten over 2015 bedragen € 15.936.000 ten opzichte van € 19.148.000 over 2014.

De personeelskosten stegen met € 72.000 ten opzichte van 2014 en bedragen € 7.419.000 (2014: € 7.347.000). De stijging is deels het gevolg van de groei in formatie (€ 190.000) en de reguliere salarisverhoging (€ 120.000). Daartegenover staan gedaalde pensioenlasten (€ 81.000), lagere outplacement kosten (€ 52.000) en ontvangen uitkeringen van het UWV (€ 37.000). De versoering van de fiscale opbouw van pensioenen is deels gecompenseerd door een verhoging van de eindejaarsuitkering (€ 65.000). Door het lage ziekteverzuim en het vervullen van vacatures daalden de kosten van tijdelijk personeel met € 136.000. Het gemiddeld aantal fte is gegroeid van 77 fte in 2014 naar 82 fte in 2015 en in aantal medewerkers van 85 eind 2014, naar 93 eind 2015.

De afschrijvingslasten over 2015 bedragen € 1.546.000 en daalden met € 22.000 ten opzichte van 2014 (2014: € 1.568.000). Begin 2015 is de investering in het Domein Registratie Systeem (DRS-EPP) volledig afgeschreven.

De overige bedrijfskosten bedragen € 6.970.000 over 2015 (2014: € 10.233.000). Dit is een daling van € 3.263.000 ten opzichte van 2014. Deze daling wordt met name verklaard door eenmalige kosten in de vorm van een geldverstrekking van € 3.500.000 aan het SIDN fonds in 2014.

In 2015 investeerden we in totaal voor € 923.000, waarvan € 332.000 in productiesystemen, € 431.000 in securitytooling, € 15.000 in R&D-tooling, € 137.000 in kantoorautomatisering en € 8.000 in inrichting en inventaris.

Onze solvabiliteit steeg licht van 80,9% in 2014 naar 81,0% in 2015. In 2015 is € 4.025.000 (2014: € 3.496.000) gefactureerd en betaald voor dienstverlening die in het kalenderjaar 2016 zal worden verricht. In 2015 is een positieve kasstroom gegenereerd van € 3.053.000 (2014: € 4.502.000).

In 2013 zijn we gesprekken gestart over de fiscale behandeling van de geldverstrekking aan het SIDN fonds. SIDN en de Belastingdienst verschillen van mening over de mate waarin deze verstrekking fiscaal aftrekbaar is. Bij het bepalen van de aanslag vennootschapsbelasting over 2014 is de Belastingdienst afgeweken van de aangifte van SIDN. Wij hebben hiertegen bezwaar ingediend. In de jaarrekening is een latente belastingvordering opgenomen van € 787.500. Van het totale bedrag is 10%, ofwel € 109.100, niet gewaardeerd.

VOORUITBLIK

We verwachten in 2016 de omslag van stagnatie naar krimp: een lichte afname van het aantal .nl-domeinnamen en daarmee ook een lichte afname van de omzet uit .nl-abonnementen. De Registrar Scorecard, het incentiveprogramma voor registrars, wordt met twee incentives uitgebreid, waarmee het totaalbedrag aan verstrekte kortingen zal toenemen. We verwachten een lichte stijging van de totale omzet in 2016, met name door een stijging van de omzet uit nieuwe activiteiten. We voorzien geen groei in de formatie, wel een lichte stijging in de totale kosten. De investeringen liggen naar verwachting op hetzelfde niveau als in 2015; dit betreft voornamelijk vervangingsinvesteringen.

Over het geheel genomen verwachten we een positief bedrijfsresultaat te behalen en een positieve kasstroom te genereren. We zijn van plan in 2016 een bedrag van € 1.500.000 te verstrekken aan het SIDN fonds.

RISICO'S EN ONZEKERKHEDEN

Risico's ten aanzien van de strategie

Het belangrijkste risico ten aanzien van de strategie is het krimpen van de .nl-markt. We hebben geen directe link met de eindmarkt en kunnen deze niet rechtstreeks beïnvloeden. We zetten daarom in op samenwerking met registrars, bijvoorbeeld met de Registrar Scorecard. Door middel van bepaalde incentives wordt het gebruik van .nl-domeinnamen gestimuleerd.

Daarnaast kijken we naar mogelijkheden om onze dienstverlening te verbreden en de afhankelijkheid van .nl te verkleinen.

Risico's ten aanzien van operationele activiteiten

De twee belangrijkste risico's ten aanzien van operationele activiteiten zijn verstoringen in de dienstverlening, ofwel het niet beschikbaar zijn van systemen en infrastructuur, en inbreuken op de vertrouwelijkheid of integriteit van belangrijke data. Om de betrouwbaarheid, continuïteit en integriteit te waarborgen hebben we de afgelopen jaren veel maatregelen getroffen, variërend van het gebruik van meerdere datacenters, het dubbel uitvoeren van verbindingen, tot allerlei veiligheidsmaatregelen. Sinds begin 2011 zijn we ISO27001-gecertificeerd. In het Information Security Management System (ISMS) worden, in een jaarlijkse cyclus, risico's geïdentificeerd, maatregelen getroffen en restrisico's beoordeeld. Jaarlijks worden diverse interne en externe audits uitgevoerd. De bevindingen en rapportages bespreken we op regelmatige basis en eventuele verbeterpunten voeren we uit.

Onbetrouwbaarheid in dienstverlening en verlies van vertrouwelijkheid of integriteit van data kunnen leiden tot claims en/of boetes. Onze algemene voorwaarden beperken een dergelijke aansprakelijkheid c.q. sluiten deze uit.

Risico's en onzekerheden ten aanzien van de financiële positie

- Koersrisico/ valutarisico: het koersrisico en valutarisico zijn beperkt. De prijzen voor onze .nl-dienstverlening luiden in euro's. We kopen slechts beperkt in bij leveranciers die andere valuta dan de euro hanteren.
- Debiteurenrisico: ca. 75% van de registrars betaalt zijn facturen via automatische incasso. In de algemene voorwaarden zijn vervolgstappen gedefinieerd, als een registrar niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet.
- Liquiditeitsrisico: om het liquiditeitsrisico te beperken hebben we de liquide middelen verspreid over een drietal Nederlandse banken.
- Onzekerheid in de mogelijkheid om financiering aan te trekken: tot op heden is het niet nodig gebleken om externe financiering aan te trekken.

Risico's en onzekerheden ten aanzien van wet- en regelgeving

Wijzigingen in nationale en internationale wet- en regelgeving beïnvloeden onze organisatie en bedrijfsprocessen. We nemen in een vroeg stadium kennis van (initiatieven tot) wijzigingen in wet- en regelgeving die ons raken, variërend van wijzigingen in arbeids- en belastingwetgeving tot informatiebeveiliging. Gevolgen worden in kaart gebracht, vertaald naar de organisatie en ingevoerd. Gelet op het belang van wijzigingen in wet- en regelgeving die onze registryrol raken, hebben wij een Legal & Policy Manager hiermee belast. Waar nodig oefent hij inhoudelijk invloed uit.

Arnhem, maart 2016

Roelof Meijer, Algemeen directeur

Jaarrekening over 2015

Balans per 31 december 2015 (voor winstbestemming)

		31 december 2015		31 december 2014	
	Ref.	€	€	€	€
<i>Vaste activa</i>					
Immateriële vaste activa	4)		646.777		644.646
Materiële vaste activa	5)				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		5.685.327		5.864.747	
Machines en installaties		881.445		919.552	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.274.827		1.683.137	
Materiële vaste activa in uitvoering		0		0	
			7.841.599		8.467.436
Financiële vaste activa	6)		787.500		787.500
<i>Vlottende activa</i>					
Vorderingen					
Debiteuren	7)	258.646		121.631	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8)	144.249		65.767	
Overige vorderingen en overlopende activa	9)	1.072.250		768.767	
			1.475.145		956.165
Liquide middelen	10)		26.571.390		23.518.853
			37.322.411		34.374.600

		31 december 2015		31 december 2014	
	Ref.	€	€	€	€
Eigen vermogen	11)				
Algemene reserve		27.815.988		27.428.424	
Resultaat boekjaar		2.416.921		387.564	
			30.232.909		27.815.988
Voorzieningen			0		0
Kortlopende schulden					
Schulden aan leveranciers		696.686		523.669	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	12)	314.836		314.695	
Overige schulden en overlopende passiva	13)	6.077.980		5.720.248	
			7.089.502		6.558.612
			37.322.411		34.374.600

Winst-en-verliesrekening over 2015

		2015		2014	
	Ref.	€	€	€	€
Netto-omzet	16)		19.274.640		19.594.568
Kosten					
Lonen en salarissen	17)	6.027.945		5.862.131	
Pensioenlasten		707.196		788.367	
Overige sociale lasten		684.307		696.197	
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa		1.546.349		1.568.056	
Overige bedrijfskosten	18)	6.970.434		10.233.450	
			15.936.231		19.148.201
Bedrijfsresultaat			3.338.409		446.367
Financiële baten			134.624		179.727
Financiële lasten			0		0
Resultaat uit gewone bedrijfs- uitoefening vóór belastingen			3.473.033		626.094
Belastingen	19)		(1.056.112)		(238.530)
Nettoresultaat			2.416.921		387.564

Kasstroomoverzicht over 2015

		2015		2014	
		€	€	€	€
	Ref.				
Kasstroom uit operationele Activiteiten					
Bedrijfsresultaat			3.338.409		446.367
<i>Aanpassingen voor</i>					
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	4,5)	1.546.349		1.568.056	
Dotatie en onttrekkingen aan voorzieningen		0		0	
			1.546.349		1.568.056
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>					
Vorderingen		(518.980)		285.020	
7,8,9)					
Latente belastingvorderingen		0		(787.500)	
Kortlopende schulden		553.806		4.684.480	
12,13)			34.826		4.182.000
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			4.919.584		6.196.423
Ontvangen interest		152.561		169.553	
(Betaalde) / ontvangen winstbelasting		(1.154.129)		(1.068.314)	
			(1.001.568)		(898.761)
Kasstroom uit operationele activiteiten (transport)			3.918.016		5.297.662

	2015		2014	
	€	€	€	€
Ref.				
Kasstroom uit operationele activiteiten (transport)		3.918.016		5.297.662
Kasstroom uit investerings-Activiteiten				
Betaalde investeringen in materiële vaste activa	(865.479)		(795.788)	
Verstrekte langlopende leningen	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(865.479)		(795.788)
Toename / (afname) geldmiddelen 10)		3.052.537		4.501.874
Mutatie geldmiddelen				
Geldmiddelen per 1 januari		23.518.853		19.016.979
Toename / (afname) geldmiddelen		3.052.537		4.501.874
Geldmiddelen per 31 december		26.571.390		23.518.853

Algemene toelichting

1. Algemeen

1.1 Activiteiten

Stichting Internet Domeinregistratie Nederland is op 30 januari 1996 opgericht. De stichting heeft ten doel:

- a. het tegen verantwoorde tarieven ontwikkelen en in stand houden van diensten en producten op het gebied van digitale registratie en/ of resolving in netwerken, zoals domeinnaamsystemen (waaronder in ieder geval .nl), en voorts;
- b. al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

1.2 Stelselwijzigingen

In 2014 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.4 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen opgenomen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

1.5 Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partijen. Ook het statutaire directielid, andere sleutelfunctionarissen in het management van de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transacties en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor zover van toepassing zijn om wille van de vergelijkbaarheid de vergelijkende cijfers aangepast. Daar waar noodzakelijk geacht, is de aanpassing nader toegelicht.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en –terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar het relevante artikel in deze paragraaf.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige levensduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzondere waardevermindervingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Groot onderhoud

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks als een last in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen en obligaties, die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de winst-en-verliesrekening.

Latente belastingvorderingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar.

De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Alle posten in de winst-en-verliesrekening worden verantwoord voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Netto-omzet

De netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Kosten

De kosten worden bepaald op basis van het principe van historische kostprijzen.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De stichting heeft een pensioenregeling afgesloten met het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenregeling kwalificeert als een toegezegde-pensioenregeling. Dit is een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waarvan de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. Het ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing. Op verplichte of contractuele basis worden premies betaald door de stichting. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting in de balans opgenomen. De stichting heeft in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

Het bestuur van het ABP heeft besloten om de pensioenen over 2015 niet te indexeren. Om over te kunnen gaan tot (gedeeltelijke) indexatie moet de dekkingsgraad minimaal 100% zijn. Op 31 december 2015 was de dekkingsgraad van het ABP 97,2%. De dekkingsgraad geeft aan of het vermogen van het pensioenfonds voldoende is om aan alle toekomstige verplichtingen te voldoen. De dekkingsgraad moet minimaal 104,2% zijn.

Omdat de dekkingsgraad van het ABP op 31 december 2015 lager was dan de minimale dekkingsgraad, moet het ABP vóór 1 april 2016 opnieuw een herstelplan indienen bij De Nederlandse Bank en worden de pensioenpremies op die datum met 1% verhoogd.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen worden niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

-	terreinen	0%
-	gebouwen	3,33%
-	software	20%
-	machines en installaties	20%
-	andere vaste bedrijfsmiddelen	10% / 20%
-	materiële vaste activa in uitvoering	0%

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

Toelichting op de balans

4. Immateriële vaste activa

	Software
	<u>€</u>
Stand per 1 januari 2015	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	775.229
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(130.583)
Boekwaarde	644.646
Mutaties	
Investeringsprijzen	160.345
Afschrijvingen	(158.214)
Saldo	2.131
Stand per 31 december 2015	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	935.574
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	(288.797)
Boekwaarde	646.777
Afschrijvingspercentages	20%

Een deel van de immateriële vaste activa, voor een bedrag van € 122.316, stond voorgaand jaar gepresenteerd als materiële vaste activa in uitvoering. In de jaarrekening 2015 is deze gerepresenteerd als software onder immateriële vaste activa.

5. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
1 januari 2015					
Aanschafwaarde	6.432.590	6.670.516	6.473.311	0	19.576.417
Cumulatieve afschrijving	(567.843)	(5.750.964)	(4.790.174)	(0)	(11.108.981)
Boekwaarde	5.864.747	919.552	1.683.137	0	8.467.436
Mutaties					
Investerings	0	293.154	469.143	0	762.297
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Ingebruikname van activa in Uitvoering	0	0	0	0	0
Afschrijving	(179.420)	(331.261)	(877.453)	(0)	(1.388.134)
	(179.420)	(38.107)	(408.310)	0	(625.837)
31 december 2015					
Aanschafwaarde	6.432.590	6.963.670	6.942.454	0	20.338.714
Cumulatieve afschrijving	(747.263)	(6.082.225)	(5.667.627)	(0)	(12.497.115)
Boekwaarde	5.685.327	881.445	1.274.827	0	7.841.599

6.1 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	€
Stand per 1 januari 2015	787.500
Mutaties	
Toevoegingen	0
Vrijval	(0)
Saldo	0
Stand per 31 december 2015	787.500

Eind 2014 heeft SIDN een bedrag van € 3.500.000 verstrekt aan het SIDN fonds. SIDN en de Belastingdienst verschillen van mening over de mate waarin de verstrekking fiscaal aftrekbaar is. Bij het bepalen van de aanslag Venootschapsbelasting over 2014 is de Belastingdienst afgeweken van de aangifte van SIDN. SIDN heeft hiertegen bezwaar ingediend. In de jaarrekening is een latente belastingvordering opgenomen van € 787.500. Van het totale bedrag is 10% ofwel € 109.100 niet gewaardeerd.

6.2 Overige vorderingen

	2015	2014
	€	€
Waarde overige vorderingen	100.000	100.000
Af: Bijzondere waardevermindering	(100.000)	(100.000)
Stand per 31 december	0	0

Onder de overige vorderingen zijn 2 obligatieleningen begrepen voor een bedrag van € 50.000 per obligatie. De obligatieleningen zijn aangegaan in resp. november 2010 en september 2011. De obligatie betreft een vastrentende lening met een rentepercentage van 5,5%. De obligatie heeft een looptijd van 7 jaar. De obligatieleningen zijn in 2012 in zijn geheel voorzien.

7. Debiteuren

	2015	2014
	<u>€</u>	<u>€</u>
Debiteuren	312.440	174.191
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	(53.794)	(52.560)
	<u> </u>	<u> </u>
Stand per 31 december	<u>258.646</u>	<u>121.631</u>

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar (2014: € 0). In het debiteurensaldo per 31 december 2015 wordt € 53.794 als dubieus aangemerkt (2014: € 52.560).

8. Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	<u>€</u>	<u>€</u>
Omzetbelasting	53.147	35.153
Vennootschapsbelasting	91.102	30.614
	<u> </u>	<u> </u>
Stand per 31 december	<u>144.249</u>	<u>65.767</u>

9. Overige vorderingen en overlopende activa

De overige vorderingen en overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	2015	2014
	€	€
Te ontvangen rente vierde kwartaal boekjaar	111.984	130.369
Nog te factureren overige mutaties domeinnamen	86.578	18.505
Nog te factureren overige mutaties New Business	13.892	23.882
Vooruitbetaalde licenties en onderhoudskosten	372.815	276.346
Vooruitbetaalde Security kosten	225.879	46.343
Vooruitbetaalde contributies	66.744	55.000
Verstrekke lening aan SIDN fonds	0	51.958
Verstrekke lening aan Stichting ENUM Nederland	48.498	47.756
Rekening courant met Stichting ENUM Nederland	642	743
Voorziening lening aan Stichting ENUM Nederland	(49.140)	(48.499)
Overige vooruitbetaalde bedragen	194.358	166.364
Stand per 31 december	1.072.250	768.767

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Aan Stichting ENUM Nederland is per 1 september 2006 een geldlening verstrekt. SIDN ontvangt jaarlijks een rente, welke gelijk is aan de 12-maands Euribor + 1%. De rente wordt eerst in rekening courant met SIDN bijgeschreven. De lening is tot 2012 niet opeisbaar door SIDN. Aangezien de kans klein tot nihil is dat Stichting ENUM Nederland de lening aan SIDN kan terugbetalen is ultimo 2010 een voorziening voor oninbaarheid getroffen voor het bedrag van de lening en het bedrag aan rekening courant met SIDN. Ultimo 2015 bedraagt deze voorziening € 49.140 (2014: € 48.499).

10. Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt samengesteld:

	2015	2014
	€	€
Kasgeld	260	426
Banktegoeden	26.571.130	23.518.427
Stand per 31 december	26.571.390	23.518.853

Vanuit het oogpunt van risicospreiding zijn de liquide middelen verspreid over een drietal banken. Onder de liquide middelen zijn spaarrekeningen begrepen ad € 25.241.635. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar, met uitzondering van een bedrag van € 7.814.939, hetgeen opeisbaar is na een wachttijd van 31 dagen.

11. Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Algemene reserve	Resultaat boekjaar	Eigen vermogen
	€		€
Stand per 1 januari 2015	27.428.424	387.564	27.815.988
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	387.564	(387.564)	0
Resultaat huidig boekjaar	0	2.416.921	2.416.921
Stand per 31 december 2015	27.815.988	2.416.921	30.232.909

12. Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	€	€
Loonheffing en premies sociale verzekeringen	242.542	235.689
Pensioenen	72.294	79.006
Stand per 31 december	314.836	314.695

13. Overige schulden en overlopende passiva

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	€	€
Reservering vakantiegeld	227.230	202.737
Reservering vakantiedagen	174.404	169.453
Personele verplichtingen	149.842	205.709
Contributies	98.117	300.107
Accountantscontrole jaarrekening	16.200	16.250
Research & Development	82.162	83.250
Overige vooruit ontvangen bedragen	14.394	24.862
Verstreckte kortingen	1.213.535	1.064.070
Vooruit ontvangen jaar- en kwartaalabbonnementen	4.024.699	3.495.827
Overige schulden en overlopende passiva	77.397	157.983
Stand per 31 december	6.077.980	5.720.248

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

14. Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in 2015 geldmiddelen zijn opgeofferd.

15. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De volgende verplichtingen zijn niet in de balans opgenomen:

Te betalen (€):	Binnen een 1 jaar	Tussen 1 jaar en 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Leaseverplichtingen vervoersmiddelen en multifunctionele kopieermachines	138.828	144.165	0
Overige verplichtingen inzake onderhoud gebouw en facilitaire voorzieningen	14.096	0	0
Overige verplichtingen inzake mobiele telefonie	72.000	108.000	0
Overige verplichtingen inzake ICT onderhoud en diensten	93.993	20.000	0
Overige verplichtingen inzake uitbesteding van kantoorautomatisering en DBA	432.000	0	0
Overige verplichtingen inzake R&D overeenkomsten	497.000	0	0

Gedurende het verslagjaar zijn voor leasebetalingen een bedrag van € 145.907 in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bankgaranties

SIDN heeft ultimo 2015 geen bankgaranties verstrekt.

Verstrekking aan SIDN fonds

SIDN is voornemens om in 2016 een bedrag van € 1.500.000 te verstrekken aan het SIDN fonds.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

16. Netto-omzet

De netto-omzet is geheel gerealiseerd in Nederland en kan als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	€	€
Registrar bijdragen	1.228.269	1.279.967
Opbrengsten domeinnamen (abonnementsbijdragen)	20.169.247	20.203.405
Opbrengsten mutaties	122.103	193.348
Betalingskortingen	(922.578)	(922.713)
Korting DNSSEC	(728.160)	(575.201)
Korting Registrar ScoreCard	(114.961)	0
Kortingsregeling	(794.650)	(748.780)
Overige opbrengsten	315.370	164.542
	19.274.640	19.594.568

De netto-omzet 2015 is ten opzichte van 2014 met 1,6% gedaald (2014: + 4,4%).

17. Lonen en salarissen

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	€	€
Lonen en salarissen	4.850.669	4.503.520
Kosten tijdelijk personeel	363.292	499.692
Overige personeelskosten	813.984	858.919
	6.027.945	5.862.131

18. Overige bedrijfskosten

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
	€	€
Systeemkosten	1.664.478	1.620.762
Kosten verbindingen	149.704	134.829
Huisvestingskosten	281.055	248.414
Securitykosten	391.704	277.109
Kantoorkosten	303.477	347.404
Bestuurskosten	121.381	121.480
Institutionele kosten	486.878	572.550
Advieskosten projecten	1.273.977	1.106.030
Overige advieskosten	489.173	606.233
Marketing- en communicatiekosten	1.416.374	1.360.352
Verstrekking aan het SIDN fonds	0	3.500.000
(Reis-)kosten internationale samenwerking	280.563	253.052
Verzekeringskosten	95.235	83.239
Kosten dubieuze debiteuren	13.579	1.096
Overige kosten	2.856	900
	6.970.434	10.233.450

Eind 2014 is een bedrag van € 3.500.000 verstrekt aan het SIDN fonds. Het SIDN fonds wendt de verkregen middelen aan voor projecten conform de geformuleerde doelstelling van het SIDN fonds.

19. Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening ten bedrage van € 1.056.112 kan als volgt worden toegelicht:

	2015	2014
	€	€
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	3.473.033	626.094
Latente vennootschapsbelasting	0	787.500
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	(863.313)	(1.026.030)
Vennootschapsbelasting voorgaande boekjaren	(192.799)	0
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(1.056.112)	(238.530)
Effectief belastingtarief	30,4%	38,1%
Toepasselijk belastingtarief	25,0%	25,0%

Het effectieve belastingtarief in 2014 wijkt af van het toepasselijke belastingtarief als gevolg van de latente belastingvordering, die tegen 90% is gewaardeerd.

20. Overige informatie

Aantal werknemers en Full-time equivalents

	2015	2014
Gemiddeld aantal Full-time equivalents (fte's) gedurende het boekjaar		
Registratie & Services	13	12
Marketing, Communicatie & New Business	14	11
Informatie en Communicatie Technologie	32	31
SIDN Labs	4	4
Control & Ondersteuning	12	11
Directie	1	1
Staf	6	7
	82	77
Aantal werknemers ultimo boekjaar	93	85

Hiervan zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland (2014: nihil).

Bezoldiging bestuurders en commissarissen

	2015	2014
	€	€
Bezoldiging raad van toezicht	109.000	97.000
Bezoldiging bestuurder	221.000	222.000
	330.000	319.000

De bezoldiging van de raad van toezicht omvat conform statutaire bepalingen betaalde beloningen, zoals jaarlijkse vergoedingen en (onkosten)vergoedingen.

De bezoldiging van de bestuurder omvat conform arbeidsovereenkomst periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld, sociale lasten, bonusbetalingen, toegekende pensioenrechten en (onkosten)vergoedingen. Tevens is een leaseauto ter beschikking gesteld.



Deze jaarrekening is vastgesteld door de directie en Raad van Toezicht van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland.

Praag, d.d. 18 maart 2016

.....

R.A. Meijer, algemeen directeur

Leden RvT:

.....
P. Schnabel

.....
M.M. Frequin

.....
S. Hania

.....
C.A.M. Neggers

.....
W.A.A. Peek - Vissers

.....
P.C. van Schelven

.....
W.P. van Waveren



Overige gegevens

Statutaire regeling winstbestemming

Artikel 3, lid 1 van de statuten luidt als volgt:

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door alle ontvangen bijdragen, subsidies, giften, legaten, erfstellingen alsmede andere baten.

Voorstel winstbestemming

De directie heeft voorgesteld om de winst over 2015 van € 2.416.921 toe te voegen aan de algemene reserve.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland te Arnhem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directieverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschatting neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Internet Domeinregistratie Nederland per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het directieverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Apeldoorn, 18 maart 2016

MAZARS PAARDEKOOPEL HOFFMAN ACCOUNTANTS N.V.

Origineel getekend door

drs. J. van der Lelie RA